

Dr. sc. Žaklina HARASIĆ,
redovita profesorica,
Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu,
zaklina.harasic@pravst.hr

UDK 340.11/.12:347
340.11/.12:347.99(497.5)
Prethodno priopćenje
Rad stigao: 30. travnja 2025.
Rad prihvaćen: 29. svibnja 2025.

Dr. sc. Marin KERŠIĆ, docent,
Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu,
marin.kersic@pravst.hr

ARGUMENTACIJA A CONTRARIO U GRAĐANSKOM I TRGOVAČKOM PRAVU¹

Sažetak: Cilj ovoga rada je ispitati posebnosti argumentacije a contrario (zaključivanja po suprotnosti, razloga suprotnosti) u pravnim granama građanskog i trgovačkog prava. Strukturno, u radu se prvo izlažu osnovna teorijska razmatranja o argumentu a contrario te građanskom i trgovačkom pravu kao pravnim granama s pozicija pravne teorije. Nakon uvodnih razmatranja, autori analiziraju primjere odluka sudova u Republici Hrvatskoj iz područja građanskog i trgovačkog prava u kojima je korišten argument a contrario, s posebnim naglaskom na odluke trgovačkih sudova i Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske. Nakon analize navedenih primjera sudskih odluka, autori u zaključku navode specifičnosti argumentacije a contrario u građanskom i trgovačkom pravu.

Ključne riječi: argumentacija, a contrario, građansko pravo, trgovačko pravo

1. Uvod

U ovom radu ispituje se posebnost argumentacije a contrario (zaključivanja po suprotnosti, razloga ili razloga suprotnosti, kako se u još literaturi naziva)² u području građanskog i trgovačkog prava. Kako bi to postigli, u radu se prvo iznose osnovna teorijska razmatranja o argumentu a contrario te o građanskom i trgovačkom pravu kao granama prava s pozicija pravne teorije. Zatim analiziramo nekoliko odluka hrvatskih sudova u području građanskog i trgovačkog prava u kojima je korišten argument a contrario, s posebnim naglaskom na odluke trgovačkih sudova i Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske. Nakon analize navedenih primjera sudskih odluka, u zaključku se navode specifičnosti argumentacije a contrario u građanskom i trgovačkom pravu.

¹ Ovaj rad financiran je u okviru projekta Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu pod br. 14. Sudačka argumentacija (SudAr).

² VISKOVIĆ, N., Teorija države i prava, Birotehnika, Split, 2006., str. 254. O argumentu a contrario u hrvatskoj literaturi vidi i HARASIĆ, Ž., Sudska argumentacija, Pravni fakultet u Splitu, Split, 2010., str. 39; MILIČIĆ, V., Opća teorija prava i države, vlastita naklada, Zagreb, 2008., str. 186.-187; PERIĆ, B., Država i pravni sustav, Informator, Zagreb, 1994., str. 215.-216. i KERŠIĆ, M., Argument a contrario, Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, 59(2), 2022., str. 295.-313. Od brojnih stranih autora koji su pisali o argumentu a contrario, ističemo TARELLO, G., La interpretación de la ley, Palestra Editores, Lima, 2013., str. 313. i dalje i CANALE, D.; TUZET, G., On the Contrary: Inferential Analysis and Ontological Assumptions of the A Contrario Argument, Informal Logic 28(1), 2008. i DUARTE, D., On the A Contrario Argument: Much Ado About Nothing, Revista de Faculdade de Direito de Universidade de Lisboa 54(1), 2013 i GUASTINI, R., Tumačenje i argumentacija, Naklada Breza, Zagreb, 2023., str. 256.-257.